

ΓΡΑΦΕΙ:

**ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΟΥΚΑ
ΣΟΥΦΛΕΡΗΣ***

Εκ βαθέων εξομολογήσεις παθών

Ισραηλίτισσες βγάζουν φωτογραφίες στην ισοπεδωμένη Γάζα

Δεν είναι ότι το καλεί η Εβδομάδα που έρχεται. Δεν είναι ότι αυτή είναι η Εβδομάδα των Παθών και γι' αυτό μπαίνουμε σε μια άλλη διάθεση. Και δεν θα μιλήσω γενικά, αλλά θα μιλήσω -έστω γράψω- πολύ ειδικά και πολύ προσωπικά¹.

Είναι, λοιπόν, που όντας άνθρωπος και αυτό σημαίνει γεμάτος πάθη και κουσούρια, όντας Έλληνας και γι' αυτό με μεγάλη πίσω μου ιστορία, παράδοση και κληρονομιά και, τέλος, όντας πολίτης μέσα σε μία Πολιτεία που είμαι σίγουρος και το δηλώνω ευθαρσώς, μισεί την ιδιότητά μου αυτή και απεχθάνεται καθετί που συνδέεται με τις λέξεις πόλις, πολίτευμα, πολίτης, πολιτισμός, είναι λοιπόν που μέσα σε όλα αυτά αισθάνομαι τους ορίζοντες της ψυχής μου να βαραίνουν, να θολώνουν και να σμικρύνονται τραγικά.

Γιατί θα με ρωτήσετε και θα με ρωτήσει και ο καθεύς; Μπορεί μάλιστα και να μου πουν ότι ψυχολογικό είναι το πρόβλημά μου, καταθλιπτική διάθεση έχω (ας πάρω ένα από τα πάμπολλα χαπάκια που συνοδεύουν τη ζωή εκατοντάδων εκατομμυρίων ανθρώπων του πολιτισμένου κόσμου). Να προσθέσω δε και τούτο, ότι ανάμεσα στα άλλα κουσούρια μου είναι και το ότι δεν μπορώ να δηλώσω «αθεράπευτα

αισιόδοξος», κάτι που ακούγεται πολλές φορές στο θαυμαστό μπλε γυαλί και στον κόσμο του.

Οχι, δεν είμαι αισιόδοξος², γιατί τι αίσια δόξα μπορεί να έχω όταν βλέπω τον κόσμο γύρω μου;

Πώς μπορώ να έχω καλή γνώμη για αυτόν τον κόσμο όταν τα χέρια παιδιών και τα κομμάτια γερόντων ξεπροβάλλουν μέσα από τα γκρεμίσια της Γάζας, σε ένα συνονθύλευμα αξεδιάλυτο και την ίδια ώρα οι στρατευμένες στρατιωτίνες του Ισραήλ βγάζουν σέλφι πάνω από τον τόπο που καταστρέφουν με μέθοδο και κέφι³; Και με πονάει με έναν ιδιαίτερο τρόπο η ναζιστική απανθρωπιά του σιωνιστικού εβραϊκού κράτους, γιατί στην πόλη μου⁴ ζούμε μαζί με τους συμπατριώτες μας Εβραίους, μαζί και αγαπημένοι, σχεδόν 2.500 χρόνια τώρα! Και με εκνευρίζει αφόρητα που ο πρωθυπουργός της χώρας μου είχε πει στον Νετανιάχου, σε ελεύθερη απόδοση: «κάνε τον πόλεμό σου, αν μπορείς κράτα λίγες τις ζημιές» (που ερμηνεύεται: «κι αν δεν μπορείς δεν πειράζει»⁵).

ΤΑ ΤΕΜΠΗ

Πώς μπορεί να έχω καλή γνώμη για τον τόπο μου όταν τα παιδιά μου ταξιδεύουν έναν και πλέον χρόνο μετά την αποφράδα ημέρα ανθρωποθυσίας των Τεμπών με τα ίδια τρένα, βρόμικα και σκοτεινά, με διαβάσεις προβληματικές, ασφάλεια ελλιπή. Και πάνω

από όλα έχω ακούσει τον υπουργό Δικαιοσύνης της χώρας μου να αποκαλεί «μπάζα» αυτούς που μίλησαν για το απολύτως αποδεδειγμένο γεγονός του μπαζώματος⁶. Χειρότερο, όμως, του προηγουμένου είναι η επαγγελματική συγκάλυψη των τεκμηρίων, αποδείξεων και στοιχείων από τον τόπο του εγκλήματος. Όταν οι μπουλντόζες με τις φάγανες τους σήκωναν φύρδην μίγδην τα συντρίμια των βαγονιών, έπαιρναν μαζί και τα εμπειροχόμενα ανθρώπινα σπαράγματα, μετατρέποντας τον τόπο μας σε μια απόλημη Γάζα. Ομως, μεταξύ τυρού και αχλαδιού, σε χαριτωμένη παράδα του καλοκαιριού, από καλοβαλμένα και φινετσάτα στελέχη τραπεζών, ακούσαμε όταν ατυχώς προέκυψε κάποια συζήτηση για το θέμα: «Μη χαλάμε τη διάθεσή μας λέγοντας αυτά τώρα».

Και η στενοχώρια μου μεγαλώνει, όταν συζητώντας με εκπρόσωπο της νέας γενιάς, λαμπρό παιδί σαν χαρακτήρα, με προσόντα και ικανότητες σπουδαίες, όμως το τρώει το άγχος της αποκατάστασης (ενώ ακόμη δεν έχει τελειώσει τις σπουδές), των χρημάτων (που θέλει να είναι πολλά) και ενώ σπουδάζει το δίκαιο ως επιστημονικό αντικείμενο, όμως δεν θέλει να ακούει για την ταξικότητα (και τοξικότητα) της δικαιοσύνης στην Ελλάδα, την προβληματικότητα των συμπεριφορών των εκπροσώπων της (ισταμένως και καθημένως και βεβαίως και εμάς των συλλειτουργών δικηγόρων), που πλέον ο κόσμος το 'χει τούμπανο και κάποιοι κρυφό καμάρι. Οπως εύστοχα πρόσφατα γράφτηκε, εξυπηρετούν πλειστάκις κυβερνητικές ή επιχειρηματικές επι-

λογές, είτε απλά φροντίζουν για τη δική τους ευποία αντί της κοπιώδους προσπάθειας για πραγματική απόδοση δικαίου⁷.

Είναι λοιπόν το ιδανικό για έναν νέο άνθρωπο να γίνει πλούσιος, να κάνει ταξίδια κάθε λίγο και λιγάκι (στο εξωτερικό φυσικά), να δουλέψει στο κονκλάβιο των Βρυξελλών και να τρώει σούσι (οι καιροί απαιτούν και γευστική πρωτοπορία και εμπειρίες κάθε είδους ανόπτε γονέα).

ΕΠΙΠΕΔΟ ΖΩΗΣ

Και μέσα σε όλα αυτά πρέπει να εργαστώ, να αντεπεξέλθω, να επιβιώσω οικονομικά και να κρατήσω ένα επίπεδο ζωής. Μέσα μου και έξω μου. Στους τρόπους μου και τις συνήθειές μου, στις αντιλήψεις μου και τις πεποιθήσεις μου. Αλλά ανακαλύπτω ότι με στραβοκοιτάζουν. Γιατί δεν βγάζω πολλά λεφτά, γιατί δεν επιδιώκω εύκολο πλουτισμό, γιατί αναλώνομαι σε προσπάθειες για το άθλημα της πόλεως, συμμετέχω στα κοινά, είμαι αυτό το παράλογο λεκτικά και υπαρξιακά «ενεργός πολίτης»⁸.

Όλα μαύρα λοιπόν; Όλα απαισιόδοξα; Οχι, γιατί εκτός από την αισιοδοξία υπάρχει και η Ελπίδα. Αλλά η Ελπίδα ανήκει στην οντολογική κατάσταση του ανθρώπου ως δημιουργικού και ελεύθερου όντος. Και το βλέπω αυτό γύρω μου, μπορεί όχι όσο το θέλω, αλλά το βλέπω και αναθαρρώ: το βλέπω στους τραγικούς γονείς των Τεμπών και την αντοχή τους, το βλέπω στις φωτισμένες φωνές των Εβραίων που λένε «Not in our name», το βλέπω στο καταπληκτικό κείμενο ενός νέου παιδιού (Ένα ματωμένο παιδικό παντοφλάκι σκοτισμένο)⁹, το βλέπω στα βουρκω-

μένα μάτια των ανθρώπων που βρέθηκαν δίπλα στον Μητροπολίτη Κύμης στην προβολή της ταινίας «Ο Άνθρωπος του Θεού».

Κι έτσι παίρνω κουράγιο και καρτερικά ξαναμπαίνω στον δρόμο της προσπάθειας και της ανάβασης που προσδοκά την Ανάσταση μετά τα Πάθη.

*Δικηγόρος

¹ Μια εξήγηση για τον τίτλο το «Εκ βαθέων», έχοντας στον νου μου το ομώνυμο έργο του Οσκαρ Ουάιλντ, το «Εξομολογήσεις» του ιερού Αυγουστίνου και το «Παθών» έχοντας στο νου μου την καταληκτική φράση στο «Μοιρολόγι της φώκιος» του αγαπημένου μου Αλ. Παπαδιαμάντη.

² Για τη λέξη αισιόδοξος δείτε τη λίαν ενδιαφέρουσα και εκτενή αναφορά στο λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας του Μπαμπινιώτη. Στο λεξικό Liddell & Scott η λέξη δεν υπάρχει.

³ Η ιστορία της φωτογραφίας στο <https://arnews.com/article/2024/israeli-female-soldiers-selfie-gaza-border-photo>

⁴ Πρόκειται για τη Χαλκίδα, για να μη φανίσει υπερβολικός σχετικά στο Κεντρικό Ισραηλιτικό Συμβούλιο Ελλάδος στο <https://www.kis.gr>

⁵ «Ακρίτη υποστήριξη Μητσοτάκη σε Νετανιάχου», 24/10/23, ηλεκτρ. έκδ. «Εφ.Συν.»

⁶ Δείτε το «Προπαγανδιστικός Φλωριδισμός για μ(η)αζανθρώπους και θερμοκέφαλους ομοϊδεάτες», 1/4/24, του Κων. Βαθιώτη στο <https://kvathiotis.substack.com>.

⁷ Άρθρο του Πέτρου Πιζάνια «Ευχές για τα πενήντα χρόνια της Νέας Δημοκρατίας - Δρόμος της Αριστεράς», φύλ. 680, 13/4/24.

⁸ Ο πολίτης είναι πολίτης μόνο όταν είναι ενεργός. Αλλιώς είναι ιδιώτης, δηλαδή, ας το πούμε ευγενικά, τουλάχιστον χαζός.

⁹ Επειδή κάποιοι μπορεί να το αναζητήσουν, προσβάσιμο στο <https://perivallonkaipolitiki.wordpress.com/2024/02/28/>

Με όσα συμβαίνουν γύρω μας, αισθάνομαι τους ορίζοντες της ψυχής μου να βαραίνουν, να θολώνουν και να σμικρύνονται τραγικά